

enquête
survey
vragenlijst
peiling
poll

Waar hebben we het eigenlijk over?

Enquête

ook wel

Survey

genoemd

Een middel om informatie te krijgen van een grotere groep mensen.

Het kenmerk van een enquête/survey is dat je gebruik maakt van een vragenlijst die je voorlegt aan een (grotere) groep mensen.

Bron: Kallenberg, Koster, Onstenk & Scheepsma (2011)

Wat is dan een peiling (ook wel poll)?

“Peilingen / polls zijn niet echt anders dan surveys of enquêtes. Toch zijn er wel wat praktische verschillen. Peilingen zijn vaak klein en snel. Er doen hooguit een paar duizend mensen aan mee en het aantal vragen is beperkt. Peilingen zijn vooral bedoeld om snel een idee te krijgen van de publieke opinie over een actueel onderwerp. Peilingen volgen de actualiteit op de voet. Surveys en enquêtes zijn vaak groter en minder snel. Meer mensen krijgen een uitnodiging om aan het onderzoek deel te nemen. De vragenlijsten zijn groter en soms ook ingewikkelder. De onderzoekers zullen zich inspannen om toch vooral correcte uitspraken te doen. Dat kan meer tijd kosten. Daarom kan het wat langer duren voordat de uitkomsten beschikbaar komen.”

Bron: CBS (2014). Peilen doe je zo.

zag je deze?

“...er doen hooguit een
paar duizend mensen
aan mee...”

Het gaat dus bij een enquête eigenlijk om grote groepen mensen waarvan een je representatief deel als respondent moet hebben voordat je een uitspraak mag doen over een bepaalde groep.

Dus voordat je mag stellen:

De studenten van Fontys vinden.....

De bezoekers van festival x zoeken.....

De gebruikers van hetdenken dat

De luisteraars van ...voelen zich

De bewoners van wijk x willen....

Wat is een representatief deel?

Het deel op basis waarvan je een uitspraak mag doen voor een grotere groep.

Je doet dus meestal een steekproef, je bevraagt niet alle mensen die in de doelgroep vallen (tenzij dat kan en wenselijk is).

Twee soorten steekproeven

GERICHT

Bij kwalitatief onderzoek vaak beredeneerde steekproef. Je hebt (theoretische) overwegingen en kiest bewust de deelnemers, je selecteert de deelnemers.

Bijvoorbeeld op extremen (tevreden / ontevreden) of bepaalde kenmerken (werkend / niet werkend) of juist maximum aan variatie.

Je kunt dus NIET generaliseren, maar wel uitspraken doen over de selectie

NIET-GERICHT

Je kiest voor deelnemers die de groep het best vertegenwoordigen en wilt zo dus een representatief beeld krijgen van de hele groep

Select: niet alle eenheden hebben evenveel kans om in de steekproef te vallen (bijvoorbeeld: afnemen van enquête op straat = tijd en plaats afhankelijk)

A-select: deelnemersgroep ontstaat door louter toeval. Bijvoorbeeld: alle mensen op een oneven stoelnummer, willekeurige namen op een alfabetische namenlijst....etc.

Ja MAG als je GENOEG respondenten had generaliseren in geval twee. In geval één ligt het erg aan de manier waarop je de steekproef hebt laten plaatsvinden.

Steekproefgrootte

Zie bijvoorbeeld <https://nl.surveymonkey.com/mp/sample-size-calculator/>

Of checkmarket.com

-> welke vreemde dingen zie je in onderstaande tabel? Wat zegt dat over de steekproefgrootte van de populatie 250 bijvoorbeeld.

Cijfers

Geschatte populatie (de gehele groep)	Steekproef vereiste (dus echte respondenten)	Geschatte responswaarde	Aantal vereiste uitnodigingen
500	218	25	872
500	218	50	436
250	152	25	608
250	152	50	304
8000	367	25	1468
50	45		Bijna iedereen moet dus meedoen
15.000	375	25	1500

Valkuil gezien?

- Je moet dus heel goed kijken naar de respons die je nodig hebt voordat je **betrouwbaarheid** kunt toekennen aan de verkregen data (gegevens).
- Je moet er dus voor zorgen dat je die respons ook krijgt.
- Je bent dus gebaat bij een zo hoog mogelijke respons, dan hoef je minder mensen te benaderen.
- Hoe doe je dat?
 - > laten invullen waar je bij staat
 - > beloningen in het vooruitzicht stellen
 - > het heel duidelijk en kort houden
 - > een goede introductie geven, mensen binden
 - > gebruik vooral je eigen creativiteit.....

Kies bewust: nadelen en voordelen

Waarom niet, omdat

- Meestal gericht op kwantiteit: het is een kwantitatieve onderzoeksmethode terwijl wij kwalitatief onderzoek doen
- Kwalitatieve data die je verkrijgt (door open vragen) vragen veel werk vragen om te verwerken en vaak meer vragen oproepen dan antwoorden geven
- Je veel kans hebt op non-respons
- Je je altijd af moet vragen of de mensen die wel respons geven representatief zijn voor de doelgroep die je hebt aangeschreven
- Je heel zorgvuldig moet zijn in vraagstelling omdat er anders verwarring en interpretaties ontstaan

Waarom wel

- Je kunt een grotere groep bereiken die buiten je eigen netwerk ligt
- Je kunt veel verschillende meningen rustig naast elkaar leggen
- Je kunt mensen op verschillende tijdstippen benaderen
-

Er zijn er van beide vast nog meer, dit is niet uitputtend.....

Het is dus best een methodiek waar haken en ogen aan zitten en meer na- dan voordelen.

Waarom doen jullie het dan toch massaal?

Reageer even spontaan:

Wie is al ooit officieel geïnterviewd voor een onderzoek?

Wie heeft er ooit deel genomen aan een focusgroep?

Wie heeft er ooit een *cultural probe* gekregen ten bate van een onderzoek?

Bij wie heeft er ooit een observant in (bijvoorbeeld) de klas gezeten die onderzoek deed (geen stagiaire dus)?

Hoeveel enquêtes heb je in je leven ingevuld?

En? Hoeveel enquêtes heb je in je leven ingevuld?

als je iets aankoopt via een website, via de gemeente, als je een kaartje hebt gekocht voor.....

Waarschijnlijk al niet meer te tellen zo veel.

Geen wonder dus dat je misschien denkt dat dit een heel voor de hand liggende onderzoeksmethode is!

Maar dat is dus niet zo!!! Er zitten veel haken en ogen aan.

Opzetten van vragenlijst (enquête):

bedenk eerst

- 1: Wat is het doel?
Wat wil je ophalen aan info?
- 2: Wie is je doelgroep?
Hoe groot moet je respons zijn?
- 3: Hoe kun je ze bereiken?
En hoe motiveer je tot deelname?

Waar moet je op letten in de vraagstelling

Schrijf een goede inleiding vooraf

- Laat mensen weten wat het doel is
- Wat er van ze verwacht wordt
(bijvoorbeeld hoe lang het duurt)
- Wat er met de resultaten gedaan wordt
- Hoe omgegaan wordt met de privacy
- Geef korte invulinstructies
- Bedank ze hartelijk voor deelname (voor en achteraf)

Zorg dat de respondenten het niveau van je taalgebruik begrijpen

Vindt u als ouder de professionalisering van docenten relevant?

(ja/nee)

Beter

Vindt u als ouder het van belang dat docenten op de hoogte blijven van nieuwe ontwikkelingen?

(ja/nee)

Wees beknopt

Professionalisering van docenten op onze school kan in de toekomst het best gerealiseerd worden door hem in te bedden in een professionele leergemeenschap.

(5-puntsschaal)

Beter

Professionalisering van docenten via een professionele leergemeenschap is een goed idee voor onze school.

(5-puntsschaal)

Wees eenduidig (geen overkoepelende termen)

Geef aan in hoeverre je de 21e eeuwse vaardigheden voor het basisonderwijs van belang vindt.
(5-puntsschaal)

Beter

Wat vind je van de volgende stelling:

Het 'ICT-gebruik voor leren' is een belangrijke 21e eeuwse vaardigheid voor het basisonderwijs.

(5-puntsschaal)

Vermijd dubbele vragen

Kun je aangeven wat je beweegt om in het onderwijs werkzaam te zijn en hoe dit zo is ontstaan?

Beter Maak er twee vragen van

a) Geef aan wat je beweegt om in het onderwijs werkzaam te zijn.
(keuze uit meer opties)

b) Geef aan wat je keuze om in het onderwijs te gaan heeft beïnvloedt.
(keuze uit meer opties)

Of:

a) Geef aan wat jouw belangrijkste beweegreden is om in het onderwijs werkzaam te zijn. *(één optie)*

b) Geef aan wat de belangrijkste invloed heeft gehad op jouw keuze om ... etc.
(één optie)

Vermijd sturende vragen

Ben je het eens met de meerderheid van de docenten in het primair onderwijs dat een 21e eeuwse vaardigheid als 'ICT-gebruik voor leren' een belangrijke vaardigheid is voor het basisonderwijs?

Beter:

Wat vind je van de volgende stelling:

Het 'ICT-gebruik voor leren' is een belangrijke 21e eeuwse vaardigheid voor het basisonderwijs.

(5-puntsschaal)

Zorg dat antwoordcategorieën elkaar uitsluiten

Wat vind je van de volgende stelling:[STELLING]

Helemaal mee oneens- gedeeltelijk niet mee eens- niet mee eens, niet mee oneens- gedeeltelijk mee eens- helemaal mee eens.

[NB: De drie middelste categorieën overlappen elkaar.]

Beter:

als je toch een vijfpuntsschaal wilt):

Helemaal mee oneens ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ helemaal mee eens

Vermijd negatieve formuleringen

Ben je tegen een verbod op het gebruik van mobiele telefoons in de klas?

(5-puntsschaal)

Beter:

Het gebruik van mobiele telefoons in de klas moet worden toegestaan.

(5-puntsschaal)

Vraag om precieze antwoorden

Heb je ervaring met collegiale consultatie? (*ja/nee*)

Denk goed na over wat je echt weten moet.

Misschien beter

Heb je het afgelopen kwartaal meegedaan aan collegiale consultatie? (*ja/nee*)

Is collegiale consultatie een vast onderdeel van je ...

Heb je op regelmatige basis

Antwoord mogelijkheden

- Ja/ nee
- Eens / niet eens/ weet niet
- Cijfer geven (1 tot 10)
- Helemaal oneens tot helemaal eens (5 puntsschaal)
- Gesloten vragen met 1 antwoord
- Gesloten vragen meerdere antwoorden
- Open vragen, maar let op! *Verwerken hiervan kost heel veel tijd.*
-

Vergeet niet

- Respondenten te bedanken
- Als je nog eens door wilt vragen eventuele medewerking te vragen voor vervolgonderzoek (mailadres achterlaten)

Check en
dubbelcheck

- Neem het concept van je vragen lijst door met critical friends op inhoud.
- Als je hem technisch gezien hebt klaarstaan -> laat een paar mensen proefdraaien om te kijken of hij technisch loopt en of jij de data ook kunt genereren.

stappenplan

Het lijkt
logisch,
maar toch
nog een
keer

.....

- Denk goed na over het doel dat je wilt bereiken en wie je nodig hebt
- Denk na hoe je de gewenste respons krijgt (betrouwbaarheid gegevens)
- Bepaal over welke concepten je meer wilt weten (beperk je!)
- Formuleer de vragen zorgvuldig
- **Schrijf een goede inleiding voor je respondenten**
- Controleer de vragen nog een keer (en ook de scoreschalen). Leg de vragen voor aan kring.
- **Probeer de lijst uit bij een paar mensen: werkt hij? Denk aan je kringgenoten.**
- Neem hem definitief af (stel een tijdslimiet)
- Verwerk en interpreteer

(Zie ook stuk van CBS)

Bronnen:

Baarda, B., Bakker, E., Fischer, T., Julsing, M., de Goede, M., Peters, V., van der Velden, T. (2013). *Basisboek kwalitatief onderzoek: Handleiding voor het opzetten en uitvoeren van kwalitatief onderzoek*. Groningen/Houten: Noordhoff.

Brinkman, J. (2014). *De vragenlijst. Een goed meetinstrument voor toepasbaar onderzoek*. Noordhoff Uitgevers: Groningen/ Houten

Burgess, T.F (2001). *A general introduction to the design of questionnaires for survey research*. Universiteit van Leeds: Leeds.

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) (2011). Peilen doe je zo. CBS: Den Haag. Verkregen via <https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/in-de-klas/lesplannen/wiskunde/peilen-doe-je-zo-op-5-10-2020>

Donk, van der C. & Lanen, van B. (2011). *Praktijkonderzoek in de school*. Coutinho: Bussum.

Kallenberg, T., Koster, B., Onstenk, J. & Scheepsma, W. (2011). *Ontwikkeling door onderzoek*. ThiemeMeulenhoff: Amersfoort